

Miljøstyrelsen Erhverv
Strandgade 29
1401 København K

E-mail til: mst@mst.dk og cc. til: nimks@mst.dk, hkj@mst.dk og lidbj@mst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Landbrug & Fødevarer takker indledningsvist for at måtte kommentere på forslaget til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Lovforslaget indeholder en række elementer, der kan få meget vidtrækkende negative konsekvenser for erhvervets udviklingsmuligheder og økonomi.

Allerede i dag er erhvervet pålagt store administrative og økonomiske byrder, krav om dyre miljøansøgninger selv for mindre ændringer uden miljømæssig konsekvens, lange sagsbehandlingstider og uensartede krav bl.a. på ammoniakområdet som følge af, at flere kommuner har udviklet eget administrationsgrundlag, der i mange tilfælde er langt mere vidtgående end intentionerne i både nuværende lovgivning og direktiver.

Det er derfor altafgørende, at lovforslaget får afhjulpet disse problemstillinger i form af klare og præcise regler for, hvordan kommunerne i fremtiden skal administrere miljøgodkendelserne af husdyrbrug. Endvidere er det for erhvervet altafgørende, at skærpelserne på især ammoniakområdet er afbalanceret i forhold til reel miljøgevinst og erhvervets økonomiske bæreevne og udviklingsmuligheder.

Lovforslaget indeholder bl.a. gennemførelse af dele af Grøn Vækst aftalen (bilag 4) og indeholder følgende fire hovedelementer:

1. Væsentlig skærpelse af ammoniakkravet i forhold til kvælstoffølsomme naturtyper
2. Ændring af afstandskravene for etablering af gyllebeholdere
3. Administrative justeringer vedr. offentlighedsreglerne
4. Anmeldeordninger mv.

Landbrug & Fødevarer ser mulighederne i at etablere anmeldeordninger som første skridt mod forenklinger og dermed hurtigere sagsbehandling. Landbrug & Fødevarer ser frem til at blive inddraget i det videre arbejde med den konkrete udmøntning af reglerne og skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at konkrete bekendtgørelser træder i kraft senest ved lovens vedtagelse.

Landbrug & Fødevarer skal for at give yderligere forenklinger og dermed også endnu hurtigere sagsbehandling på det kraftigste opfordre til at lovforslaget udbygges således, at miljøgodkendelser fremadrettet alene kommer til at omfatte det tekniske anlæg. Alt vedrørende arealerne reguleres via de generelle regler og væsentlige tiltag i forbindelse med vand- og naturplanerne.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at klare og entydige regler på ammoniakområdet vil forenkle kommunernes sagsbehandling. Men erhvervet er stærkt bekymret for erhvervets udviklingsmuligheder som en følge af den store skærpelse på ammoniakområdet, og de derved medfølgende økonomiske konsekvenser, hvor især fjerkræ- og minkhold bliver særligt ramt af denne skærpelse, idet disse dyrearter har 2-4 gange højere ammoniakemission pr. dyreenhed end fx svin.

Landbrug & Fødevarer finder det dybt problematisk og uacceptabelt, at kommunerne ifølge lovforslaget fortsat får mulighed for at etablere eget udpegningsgrundlag for særlige ammoniakfølsomme naturområder – de såkaldte § 3 områder og ammoniakfølsomme skove. Det fremgår ikke af lovbemærkningerne hvordan denne mulighed er tænkt udmøntet. Endvidere er denne del af lovforslaget overhovedet ikke vurderet med hensyn til miljømæssig- og erhvervsøkonomisk konsekvens. Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse er dette element i lovforslaget ikke i overensstemmelse med den politiske aftale om Grøn Vækst, idet lovforslagets § 7, stk. 1, nr. 3 vil kunne omfatte et meget stort antal arealer beliggende spredt over hele landet, der i mange tilfælde kan være lokaliseret tæt ved eksisterende husdyrbrug. Bestemmelsen er helt uacceptabelt byrdefuld og helt ude af proportioner i forhold til de miljømæssige forbedringer, der vil kunne opnås. Det er endvidere i høj grad en overimplementering af EU-direktiverne. Landbrug & Fødevarer mener derfor at § 7 stk. 1 nr. 3, helt skal udgå.

Landbrug & Fødevarer finder det endvidere problematisk, at bedrifter, hvor anlægget delvist er beliggende inden for 50 m fra et naturområde, eller at husdyrbruget overskrider afskæringskriterierne for ammoniakdepositionen helt afskæres fra at udvikle sig - selv med ændringer, der vil medføre en reduceret ammoniakbelastning, og som dermed vil være til gavn for miljøet.

Landbrug & Fødevarer er forundret over den mangelfulde beskrivelse af de erhvervsøkonomiske konsekvenser i lovbemærkningerne. Der er ingen reel dokumentation for, at forslaget reelt kun berører 360 bedrifter og at det ikke har nogen erhvervsøkonomisk betydning har. Der mangler konkrete beregninger på hvad en skærpelse fra merdeposition til totaldeposition af ammoniak reelt kommer til at koste, ligesom der ikke er beregnet på betydningen af indsættelse af en 50 m forbudszone. Erhvervet forventer helt klart, at dette skal udredes og vurderes, inden lovforslaget fremsættes i Folketinget.

Landbrug & Fødevarer finder det helt afgørende, at der findes en acceptabel løsning på disse problemstillinger inden lovforslaget forelægges de politiske beslutningstagere. I lyset af den meget alvorlige økonomiske situation, som erhvervet står i og de meget vidtrækkende konsekvenser af lovforslaget kan have for erhvervet forbeholder vi os ret til, at komme med supplerende bemærkninger indenfor en uge.

Der henvises til de mere uddybende bemærkninger under de enkelte punkter.

Konkrete bemærkninger til ændring af ammoniakkrav

Administrationen af miljøgodkendelsesordningen med hensyn til ammoniakkrav er i dag præget af uklare regler og uensartet sagsbehandling i de forskellige kommuner. Det er derfor positivt, at målet med lovforslaget er at skabe klare og præcise regler på ammoniakområdet, så forvaltningen kommunerne imellem ensrettes og effektiviseres. Desværre er der flere uklarheder i lovforslaget, der betyder, at dette formål næppe nås.

Lovforslaget indebærer en ændret praksis for vurdering af særligt ammoniakfølsomme naturområder fra at vurdere en maksimal **merdeposition** på 0,3-0,7 N/ha pr. år i bufferzone II til, at der for ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder bliver krav om en maksimal **totaldeposition** på 0,2-0,7 kg N/ha pr. år (kategori 1) afhængig af antallet af husdyrbrug. Endvidere at der for nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder er forslag om en maksimal **totaldeposition** på 1,0 kg N/ha pr. år (kategori 2).

Der er tale om en meget betydelig skærpelse af beskyttelsesniveauet for de ammoniakfølsomme naturtyper. Konsekvensen er væsentlige begrænsninger i erhvervets udviklingsmuligheder, og det vil få voldsomme økonomiske konsekvenser for erhvervet.

Endvidere lægger lovforslaget op til en 50 m forbudszone fra visse naturområder, der i realiteten omfatter hele ejendommen, når blot en del af anlægget ligger inden for zonen, samt giver muligheder for, at kommunerne selv kan udpege områder, som de vurderer skal have en særlig beskyttelse.

Hvis lovforslaget gennemføres som foreslået, vil det som tidligere nævnt ramme visse produktionstyper ekstremt hårdt. Det er derfor centralt, at der findes en acceptabel løsning på disse problemstillinger.

Ammoniakfølsomme naturtyper – specielt kommunernes mulighed for udpegning af særligt følsomme naturområder (§ 7 stk. 1 nr. 3)

Lovforslaget skærper ammoniakreguleringen for 3 areaikategorier. Landbrug & Fødevarer har noteret de væsentlige skærpelser i forhold til kategori 1 og 2, som er en udmøntning af den politiske aftale om Grøn Vækst.

I forhold til kategori 3 finder Landbrug & Fødevarer lovforslaget fuldstændig uacceptabelt og er af den opfattelse, at kategori 3 helt skal udgå af loven eller fuldstændig omformuleres.

I forhold til de 3 kategorier anføres følgende bemærkninger:

Kategori 1 - Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Kategorien omfatter de nuværende § 7 områder samt "nærmere" bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Det bør anføres i lovtæksten og lovbemærkningerne, at det kun er de naturtyper, der udgør en del af udpegningsgrundlaget i de enkelte Natura 2000-områder, som er omfattet af bestemmelsen.

I forhold til at opfylde Habitatdirektivets forpligtigelser henledes opmærksomheden på, at forpligtigelserne til at sikre gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper i Habitatdirektivet kun gælder for de arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område.

Det vil sige, at der godt kan være habitatnaturtyper (som er nævnt i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser), som ikke er en del af udpegningsgrundlaget for et givent Natura 2000-område. Derfor bør der ikke stilles særlige skærpede vilkår i disse tilfælde.

Det skal således sikres, at det udelukkende er de habitatnaturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for det konkrete habitatområde, der kan udløse, at naturtypen bliver omfattet af kategori 1.

Kategori 2 – nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det anbefales, at denne kategori defineres klart for at undgå forvirring om afgrænsningen. Kategorien bør således kun omfatte helt særlige næringsstoffølsomme naturtyper, jf. naturtyper defineret i § 7 i den nuværende bekendtgørelse.

Kategori 3 – ammoniakfølsomme naturtyper og ammoniakfølsomme skove.

Lovforslaget lægger op til, at kommunerne skal vurdere merudledningen til områder med særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. I lovforslaget foreslås det, at kommunalbestyrelserne konkret skal vurdere, om der er "øvrige ammoniakfølsomme naturområder" i nærheden af et ansøgt husdyrbrug. Af § 7 stk. 3 fremgår, at ministeren kan fastsætte regler for, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 3 og om kommunalbestyrelsens oplysningspligt efter stk. 4 for så vidt angår stk. 1, nr. 3.

I Grøn Vækst aftalen fremgår:

"For visse ikke-Natura 2000-naturtyper uden bufferzonebeskyttelse i dag udstedes der en statslig retningslinje om en maksimal merbelastning"

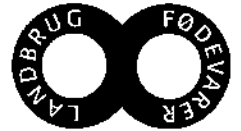
Det var intentionen i Grøn Vækst aftalen, at der kun er tale om særlige tilfælde, og at intentionen i aftalen ikke er at lade det være op til den enkelte kommune selv at foretage denne vurdering. Det er fuldstændig uforståeligt, at lovforslaget overdrager ansvaret til kommunerne og ikke følger den politiske beslutning med hensyn til særlige naturtyper uden for Natura2000.

Det findes yderligere dybt kritisabelt, at det ikke af lovbemærkningerne fremgår klart hvilke naturtyper, der vil være omfattet. Dette skal også ses i lyset af, at hverken de erhvervsøkonomiske konsekvenser eller miljømæssige konsekvenser af § 7 stk. 1. nr. 3 er vurderet.

Med indførelse af kategori 3 som foreslået i § 7 stk. 1. nr. 3 er hele ideen om indførelse af ensartede retningslinier og smidig sagsbehandling væk. Erhvervet er derfor sat tilbage til de nuværende forhold med både lange sagsbehandlingstider og uensartet regulering kommunerne imellem. Udpegninger af særlige ammoniakfølsomme områder må ikke være et lokalpolitisk emne.

Det bemærkes hertil, at ca. 9,5 pct. af det danske landareal består af beskyttede naturtyper i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, svarende til ca. 407.000 ha. Langt fra alle de beskyttede naturtyper er særligt ammoniakfølsomme, og det fremgår ikke af lovforslaget hvilke konkrete naturtyper, der tænkes på. Tilsvarende savnes en klarhed over hvilke ammoniakfølsomme skove, der tænkes på. I stedet foreslås det i udkastet, at det er op til den enkelte kommune at foretage individuelle vurderinger heraf.

Da mange af § 3 arealerne er forholdsvis små (ned til 2.500 m²), betyder det, at den geografiske udbredelse af de beskyttede naturtyper er stor. På den baggrund er det meget

væsentligt, at der fastsættes nogle klare retningslinjer for, hvilke naturtyper der er særligt ammoniakfølsomme, da det alternativt vil betyde, at rigtig mange landbrug vil blive uacceptabelt hårdt ramt af loven.

Et yderligere aspekt er, at flere landmænd har udlagt naturområder tæt på deres ejendom. Når der er en konkret risiko for, at sådant et område kan udpeges som særlig ammoniakfølsomt naturområde med en række alvorlige konsekvenser for bedriftens fremtidige muligheder, vil det betyde, at landmænd fremover vil afholde sig fra frivilligt at etablere eller vedligeholde natur omkring ejendommen af frygt for, at det senere kan resultere i afvikling af produktionen på ejendommen. § 7 stk. 1 nr. 3 kan derfor få negative konsekvenser for etablering og vedligeholdelse af naturområder i nærheden af landbrugsejendomme. Landbrug & Fødevarer formoder ikke, at dette er formålet med lovforslaget og næppe i overensstemmelse med fødevarerministerens ønske om at gøre danske landmænd til afgørende spillere i forhold til etablering af naturområder.

Dette sammenholdt med de manglede økonomiske og miljømæssige vurderinger er Landbrug & Fødevarer derfor af den opfattelse, at kategori 3 helt skal udgå af lovforslaget. Subsidiært fjernes § 7 stk. 1 nr. 3 og der indføres en ny § 21 stk. 2 med følgende ordlyd: "Ministeren kan, ved ansøgning om miljøgodkendelse af en udvidelse efter § 12 fastsætte regler om, at der for visse ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 skal foretages en vurdering af merdepositionen af ammoniak fra udvidelsen af anlægget".

Forbud mod etablering, udvidelse og ændringer mindre end 50 m fra et naturområde
Landbrug & Fødevarer finder det unødvendigt at indføre en egentlig forbudszone på 50 m fra et anlæg til en given naturtype, der vil have en række uhensigtsmæssige konsekvenser. Det foreslås, at dette krav udgår.

Dette skal også ses i lyset af, at forbudszonen alene begrundes i utilstrækkelige beregningsmodeller. Hertil bemærkes, at der i mangel af en beregning for en afstand mindre end 50 m kan gennemføres en beregning for 50 m. Denne fremgangsmåde er fx anvendt i sagen MKN-130-00057, dog her i forhold til 300 m. Hvis de meget lave grænser for totaldeposition kan overholdes ved en afstand på 50 m, vil der være tale om en temmelig begrænset emission. Når det så sammenholdes med, at der ikke sker en forøgelse af emissionen inden for en afstand af 50 m, må der være tale om en acceptabel situation.

Forbudszonen på 50 m i forhold til skovområder og for § 3 for eksisterende anlæg vil få fatale følger for de mange ejendomme, der ligger under 50 meter fra disse naturområder, kommunerne kan udpege i henhold til § 7 stk. 1 nr. 3, såfremt denne bestemmelse bibeholdes i en eller anden form. Der kan være tale om anlæg, der har ligget tæt på et område i 10-20 år eller mere, og hvor der er investeret millioner af kroner. På den baggrund kan naturværdien af selv meget følsomme naturområder 50 meter fra anlægget næppe være af hverken særlig lokal eller regional interesse. Derfor bør der under ingen omstændigheder være en forbudszone, for så vidt angår de arealer, der, i givet fald, vil blive omfattet af § 7 stk. 1 nr. 3.

For anlæg beliggende 50 m fra kategori 1 eller 2 vil det indebære, at enhver udvidelse eller ændring på et husdyrbrug vil være udelukket, hvis der i dag er en del af et anlæg beliggende inden for de beskrevne områder eller inden for 50 m fra disse, medmindre disse anlæg eller anlægsdele fjernes. Et sådant forbud vil betyde, at produktionsanlæg vil fastholdes i forældede produktionsforhold uden mulighed for at forbedre deres miljøforhold.

Her vil kun være nedslidning tilbage. Hvis de opstillede krav til deposition i øvrigt kan overholdes, er et sådant forbud helt unødvendigt.

Der synes i øvrigt at være uoverensstemmelse mellem formuleringen af § 7 sammenlignet med bemærkningerne til forslaget.

I bemærkningerne omtales en forbudszone mod etablering, udvidelse eller ændring af anlæg for mere end 15 dyreenheder i en afstand på 50 m fra anlægget til de ammoniakfølsomme naturtyper. En sådan forbudszone vil indebære, at der uden for den anførte afstand vil kunne etableres anlæg inden for samme ejendom, hvis lovens bestemmelser i øvrigt kan opfyldes.

I modsætning hertil synes teksten i § 7, hvorefter etablering, udvidelse og ændring ikke er tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvist inden for, eller der er mindre end 50 m fra anlægget til de ammoniakfølsomme områder. Det rejser spørgsmålet om, hvad der forstås ved "anlægget". Er det det samlede anlæg, som det er defineret i lovens § 3, nr. 2 (Anlæg: Dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg), eller er det de enkelte fysiske anlæg, som for eksempel den enkelte staldafdeling eller det enkelte opbevaringsanlæg?

Denne fortolkningstvivl kan afhjælpes ved at formulere indledningen til § 7 således: "Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder er ikke tilladt inden for følgende områder og inden for en afstand på 50 m fra disse:"

Vedr. punkt 2.1.2. Lovforslaget (ammoniak) - Kumulativ vurdering

I bemærkningerne til lovforslaget er der for kategori 1 naturtyperne ikke konkretiseret, hvordan den kumulative effekt skal vurderes.

For bufferzone II er det nuværende afskæringskriterium følgende:

I en afstand på 300-1.000 meter fra de i § 7 nævnte naturområder må merbelastningen i naturområdet ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau.

Den tilladte merbelastning (afskæringskriterierne) afhænger af antallet af øvrige ejendomme, hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 DE, og hvor disse anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og placeret nærmere end 1.000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse.

- 0,3 kg N pr. hektar ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger),
- 0,5 kg N pr. hektar ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger) og
- 0,7 kg N pr. hektar ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Beregningen af ammoniakspredningen og afsætningen skal foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser (standardafsætningskurver baseret på OML-DEP modellen)

Den gældende ammoniakregulering i husdyrgodkendelsesloven er udformet ud fra den forudsætning, at det enkelte husdyrbrug maksimalt har en størrelse på 500 dyreenheder, og at det derfor var nok kun at vurdere inden for 1.000 m.

Kumulativ vurdering - forslag fra Landbrug & Fødevarer

Her anføres et forslag til, hvordan den kumulative effekt skal vurderes ved den fremtidige miljøregulering.

Vurderingen er opdelt i to faser:

1. For husdyrbrug med staldanlæg i en afstand på 0-1.000 meter fra ammoniakfølsom naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1).
 - a. Optæl antal øvrige ejendomme som har et eller flere anlæg med en samlet husdyrproduktion større end 150¹ DE inden for 0-1.000 meter fra den ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), og som samtidig har en placering inden for en afstand på 1.000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse
 - b. Optæl antal ejendomme med staldanlæg over 500 dyreenheder i en afstand på mere end 1.000 meter fra ammoniakfølsomt naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), og som samtidig har en maksimal totaldeposition på mere end 0,2 kg N pr. hektar i det punkt i den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), der er beliggende nærmest staldanlæggene på det husdyrbrug, der ansøger om miljøgodkendelse.

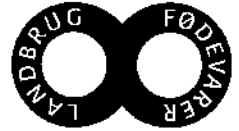
2. For husdyrbrug med staldanlæg på mere end 500 dyreenheder og med en afstand på mere end 1.000 meter fra ammoniakfølsomt naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1).
 - a. Optæl antal øvrige ejendomme med staldanlæg over 500 dyreenheder i en afstand på mere end 1.000 meter fra ammoniakfølsomt naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), og som samtidig har en maksimal totaldeposition på mere end 0,2 kg N pr. hektar i det punkt i den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), der er beliggende nærmest staldanlæggene på det husdyrbrug, der ansøger om miljøgodkendelse.
 - b. Optæl antal ejendomme som har et eller flere anlæg med en samlet husdyrproduktion større end 150¹ DE. inden for 0-1.000 meter fra den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1)

For ansøgt husdyrbrug må totaldepositionen i den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1) ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau.

- en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N pr. hektar ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover ansøgers husdyrbrug),
- en maksimal totaldeposition på 0,4 kg N pr. hektar ved 2 brug (1 ejendom udover ansøgers husdyrbrug) og
- en maksimal totaldeposition på 0,7 kg N pr. hektar ved 1 brug (ansøgers husdyrbrug)

¹ Begrundelse for bedrifter over 150 DE: Baseret på OML-DEP beregning af tørdeposition af ammoniak i kg N/ha, vil der i en afstand på 400-500 m fra et slagtesvinestaldanlæg med 180 DE være en totaldeposition på 0,25 kg N/ha pr. år.

Kilde: Ammoniakspredning omkring en svineproduktion (2007). Meddelelse nr. 790, Dansk Svineproduktion.

Det er kommunernes ansvar² for husdyrbrug over 500 dyreenheder at tilvejebringe information om det pågældende husdyrbrugs totaldeposition af kg N pr. hektar i den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1) (det er vores formodning at kommunen i forvejen ligger inde med den information).

Økonomiske vurderinger af lovforslaget

Landbrug & Fødevarer finder det stærkt kritisabelt, at de økonomiske vurderinger af lovforslaget er beskrevet på et meget generelt og overordnet grundlag. Det er i lovforslaget anført, at der udelukkende er tale om samlede positive økonomiske konsekvenser for erhvervet som følge af forenklinger. Der er ingen tvivl om, at de miljømæssige stramninger vil betyde meget store omkostninger for erhvervet, og vi er derfor helt uforstående overfor denne vurdering.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget er vurderet at omfatte 360 husdyrbrug og til at udgøre 24. mio. kr. årligt. Det undrer, hvordan antallet af husdyrbrug er opgjort, og om der ligger et velunderbygget datamateriale til grund. Dette skal også sammenholdes med at hverken placeringen eller de nærmere retningslinier for udpeging af arealerne under kategori 3 er kendte. Antallet af berørte ejendomme er, efter Landbrug & Fødevarers opfattelse, væsentligt højere end 360 husdyrbrug. Fx er der i dag 440 minkbrug inden for den nuværende 1.000 m bufferzone.

Husdyrbrug, som har anlæg, der ligger mindre end 50 m fra ammoniakfølsomme områder eller som rammes af den meget skærpede ammoniakregulering må ikke udvide eller ændre deres produktion eller anlæg. De økonomiske konsekvenser af dette, er at husdyrbrugene bliver låste med et værditab til følge. Værditabet afhænger af husdyrbrugenes individuelle forhold;

1. Husdyrbrug som er nedslidte vil kun have et mindre tab eller intet tab
2. Husdyrbrug som har gennemført alle investeringer i forhold til en udvidelse vil kunne fortsætte en rum tid endnu, dog må husdyrbrugene imødesee en kortere afskrivningsperiode end den, som de lagde til grund for investeringen
3. Husdyrbrug, som har gennemført nogle investeringer i forbindelse med en udvidelse men endnu ikke er færdige. Eksempelvis mangler store kvægbedrifter måske at investere til ungdyr, således at de kan få samlet dyreholdet på én ejendom. Den nuværende situation er ikke holdbar i længden pga. af arbejdsmæssige

² For at kunne beregne ammoniakdepositionen fra andre ejendomme over 500 DE, kræves oplysning om ammoniakemission fra hver enkelt staldafsnit, samt hver enkelt gyllebeholder for ejendommene, samt præcis placering af disse.

Kommunen bør indenfor 14 dage fra en forespørgsel fra ansøger levere total deposition af Kg N pr. ha i den specifikke ammoniakfølsomme naturtype i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1), samt forudsætningerne for beregningerne herunder ammoniakemission fra hver enkelt staldafsnit og gødningsopbevaringslager, samt præcis placering af disse.

Oplysningerne om ammoniakdeposition fra ejendomme der muligvis skal indgå i kumulation med en udvidelse, skal kunne rekvireres fra kommunen allerede i forbindelse med den indledende miljøscreening af en ejendom, så informationerne kan anvendes i forbindelse med udarbejdelse af ansøgningen og før landmanden får omkostninger med udarbejdelse af den endelige ansøgning.

Endelig skal det understreges, at IT ansøgningssystemet skal kunne håndtere kumulation efter de nye regler, samtidig med at loven træder i kraft.

ge årsager. Det har været en midlertidig praktisk foranstaltning. Disse bedrifter bliver hårdt ramt økonomisk i form af et markant værditab som følge af, at de må afvikle bedriften og/eller produktionen lang tid før produktionsanlægget er afskrevet

Det bemærkes her, at det i de almindelige bemærkninger, pkt. 4.1 er anført, at det vurderes, at ca. 360 husdyrbrug reelt vil blive berørt af de skærpede krav, således de i forbindelse med en miljøgodkendelse skal fastsætte yderligere virkemidler eller ændre placeringen af en evt. udvidelse. Her tales således ikke om muligheden for, at det kan blive nødvendigt at fjerne dele af anlæg, der ligger nærmere end 50 meter fra de omhandlede områder. Vurderingen af betydningen af bestemmelsen må således være foretaget under den forudsætning, at anlægsdele inden for de 50 meter ikke vil kunne udelukke udvidelse eller ændring uden for denne afstand. Ligeledes omfatter den økonomiske opgørelse ikke bedrifter som bliver påvirket som følge af at de ligger i nærheden af kategori 3 områder. Desuden er der ikke taget hensyn til byrdefordelingen mellem de forskellige husdyrproduktioner. Det forventes især, at produktionen af fjerkræ og mink vil blive særligt hårdt ramt, da der mangler tilgængelig teknologi og reduktioner af ammoniakemissioner fra disse produktioner derfor bliver særlig omkostningskrævende.

Det er helt uacceptabelt, at der gennemføres en så gennemgribende ændring i bedrifternes rammevilkår uden en tilbundsgående vurdering af de økonomiske konsekvenser for erhvervet. Erhvervet skal derfor stærkt opfordre til, at ministeriet får gennemført en nærmere analyse af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget inden det forelægges de politiske beslutningstagere.

Landbrug & Fødevarer skal samtidig anmode om at blive inddraget i denne proces.

Konkrete bemærkninger til ændring af afstandskravene for etablering af gyllebeholdere

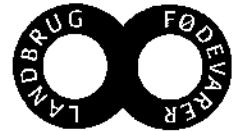
Landbrug & Fødevarer finder som udgangspunkt forbuddet mod nyetablering af gyllebeholdere mindre end 100 meter fra vandløb fornuftigt. Helt ufravigelige regler, som der er lagt op til i forslagets § 9 stk. 4, vil dog før eller senere vise sig at føre til urimelige situationer. Der vil findes enkelte tilfælde, hvor det rent fysisk ikke er muligt for gylle at løbe i vandløbet, eller hvor der kan stilles krav til tekniske foranstaltninger eller anden sikkerhed tilpasset de landskabelige hensyn. Lovforslaget bør i disse tilfælde åbne op for en mulig dispensation.

Da de konkrete regler for gyllebeholdere vil blive fastsat gennem ændring af bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand, er der mulighed for at udarbejde konkrete kriterier for dispensation. Landbrug & Fødevarer stiller sig gerne til rådighed for forslag til kriterier for dispensation og forventer, at blive inddraget i det efterfølgende arbejde med ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Bemærkninger til administrative justeringer vedr. offentlighedsreglerne

Landbrug og Fødevarer ser frem til administrative justeringer af offentlighedsreglerne, der vil mindske papirforbruget og lette den kommunale administration og samtidig frigive ressourcer til sagsbehandling.

Landbrug & Fødevarer er dog af den opfattelse, at udarbejdelse af en den korte orientering ikke må betyde længere sagsbehandlingstid. Der opfordres derfor til, at der udarbejdes en skabelon til brug for kommunernes orientering om udkastet til godkendelse. Dette

skal også ses i lyset af bemærkningernes afsnit 3.3, hvor der fremgår, at der skal udarbejdes en "fyldstgørende orientering", hvilket kan tolkes mere administrativt tungt end et krav om en "kort orientering".

Bemærkning til anmeldeordning mv.

Ansøgning om miljøgodkendelse er administrativt tungt og meget byrdefuldt for erhvervet, hvilket skal ses i lyset af meget omfattende krav til ansøgningerne og lange sagsbehandlingstider i kommunerne.

Landbruget har derfor løbende påpeget behovet for, at bagatelmæssige ændringer ikke kræver en fuld miljøgodkendelse, og at dette i stedet kan håndteres via en anmeldeordning. For at sikre den nødvendige fleksibilitet i et moderne og dynamisk landbrug må udgangspunktet være, at ændringer, der ikke medfører en miljømæssig merpåvirkning, eller nødvendige dyrevelfærdsmæssige ændringer som følge af anden lovgivning, skal kunne ske uden miljøgodkendelse, og evt. i stedet håndteres via en anmelderordning.

Landbrug & Fødevarer er tilfreds med, at lovforslaget giver mulighed for en anmeldeordning som erstatning for en egentlig miljøgodkendelse i bagatelsager. Denne justering er første skridt mod færre administrative byrder og det sikrer en mere dynamisk erhvervsudvikling.

I lovbemærkningerne lægges der op til, at der i første omgang etableres anmeldeordninger for ensilagepladser og gødningsopbevaring samt ved bygningsmæssige ændringer som følge af nye dyrevelfærdskrav og ændringer af husdyrholdet under forudsætning af, at en række miljømæssige krav er opfyldt.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt, at forudse alle de situationer, hvor en anmeldeordning vil være relevant. Det er vores vurdering, at der i lovbemærkningerne skal åbnes op for etablering af anmeldeordninger i andre situationer end konkret nævnt i udkastet til lovbemærkningerne. Et eksempel herpå er fx etablering af kølebrønde til opbevaring af døde dyr på bedriften. Det skal således præciseres, at en anmelderordning kan etableres i situationer, hvor ændringen ikke medfører en samlet miljømæssig merpåvirkning.

De konkrete anmeldeordninger er ikke nærmere beskrevet i lovforslaget. Landbrug & Fødevarer ser frem til at se de præcise tiltag, der er tænkt håndteret via en anmelderordning. Landbrug & Fødevarer forventer at erhvervet bliver inddraget i dette arbejde og skal anmode om, at der afholdes et møde herom.

Den nuværende anmeldeordning i godkendelsesbekendtgørelsens § 19 er udformet med udgangspunkt i landzonereglerne i planloven. Det gælder bl.a. begrebet beliggenhed i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. I lyset af strukturudviklingen og tilpasningerne til de nye krav er dette beliggenhedskriterium for snævert. Hvis et husdyrbrug påbegynder en udflytning, vil en beliggenhed ved en udflyttet stald ikke opfylde bestemmelsen om beliggenhed i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Da der er tale om en administrationspraksis, som Miljøklagenævnet også har tiltrådt i relation til anmeldeordningen, er det afgørende, at lovbemærkningerne udformes på en måde, så ministeren har bemyndigelse til at fravige den hidtidige administration af planlovens landzoneregler ved udstedelse af de kommende anmeldelsesregier.

Landbrug & Fødevarer finder det endvidere centralt at der sker en hurtig udmøntning af muligheden i bekendtgørelser således effekten hurtigt kan udnyttes. Eksempelvis vil kravene til dyrevelfærd for minkfarme træde i kraft pr. 31. december 2010. Der er derfor behov for, at ordningen træder i kraft hurtigst muligt, og helst inden april 2010, så avlerne reelt har en chance for at overholde gældende tidsfrist pr. 31. december 2010. Landbrug & Fødevarer foreslår, at bekendtgørelserne skal træde i kraft ved lovens vedtagelse i Folketinget.

Det er i øvrigt Landbrug & Fødevarer opfattelse, at flest mulige sager stadig skal kunne klares indenfor de lovgivningsmæssige rammer. Der vil derfor stadig være et behov for at understrege og vejlede om, at bagateller hverken hører under godkendelse og anmeldelse.

Bemærkninger til de øvrige dele af lovforslaget

Ad Almindelige bemærkninger, pkt. 1

Det er ikke korrekt, når det anføres, at det hidtil har været udgangspunktet i landbrugsloven, at en ejendom maksimalt må rumme en produktion på 500 dyreenheder. Der har været tale om, at der ved etablering eller udvidelse til mere end 500 dyreenheder på en ejendom skulle ske en opdeling i enheder, der ikke overstiger 500 dyreenheder. Denne bestemmelse er ophævet i juni 2008.

Om dispensationsmulighed ved ændringer begrundet i dyrevelfærd og ændringer der alene bibeholder en produktion

Det er positivt, at det anføres, at man kan overskride grænserne for totalbelastning af ammoniak ved renovering af staldanlæg, som har til formål at fremme dyrevelfærd.

Det samme bør være tilfældet, hvis der er tale om ændringer, der ikke forøger produktionen men alene gør det muligt at opretholde denne på rimelige vilkår, når det kan ske uden en forøget ammoniakemission. Det bør også være muligt at ændre dyretype og dyreart, når det kan ske uden forøget ammoniakemission. Eksempelvis kunne der være tale om nedtrapning af en produktion ved skift fra malkekvæg til en slagtekalveproduktion, som bør kunne gennemføres uanset beliggenhed.

Der bør også kunne dispenseres fra § 7 i samme tilfælde, som det ifølge bemærkningerne, jf. pkt. 2.1.2, vil være muligt at overskride grænserne for totalbelastning af ammoniak, nemlig ved renovering for at fremme dyrevelfærd, men også ved de andre ændringer, der er omtalt ovenstående. Nogle ejendomme vil på grund af bestemmelserne i § 7 og § 21 i realiteten blive låst til den nuværende produktion. Det er ikke acceptabelt, hvis disse ejendomme også hindres i at foretage ændringer for at fremme dyrevelfærd og andre ændringer som beskrevet, hvis det sker uden at være koblet til en udvidelse af husdyrproduktionen.

Om klagemulighed ved brug af oplysningsordning

Den oplysningsordning, der fremgår af stk. 4, indebærer en kommunal stillingtagen til udpegning og udstrækning af de omhandlede områder. Der bør, som ifølge Naturklagenævnets praksis i forhold til Naturbeskyttelseslovens oplysningsordning for § 3-områder, være tale om en tilkendegivelse/afgørelse, der kan påklages til Miljøklagenævnet, da der i realiteten bliver tale om en afgørelse, der kan have meget vidtgående betydning for en kommende sag. Det anføres, at sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug har en meget omfattende og ofte meget bekostelig karakter. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt, hvis

en sådan sag skal gennemføres for at få en kommunal stillingtagen til den omhandlede arealudpegning prøvet ved en klageinstans. Et sådant spørgsmål bør kunne påklages selvstændigt. Det vil kunne spare mange sagsbehandlingsressourcer, hvis det kan undgås, at en godkendelsessag behandles på en forkert forudsætning om hvorvidt et areal er omfattet af beskyttelsen i § 7.

Normtal til beregning af generelle ammoniakkrav (Under forudsætning af nuværende beregningsmetode)

Det nævnes, at der i forbindelse med Grøn vækst er aftalt, at husdyrbrugets ammoniaktab fra 2011 skal beregnes med anvendelse af de seneste normtal for kvælstofudskillelse. Normtal for kvæg vil alt afhængig af grovfoderudbytte, foderudnyttelse og proteinniveau svinge fra år til år. Det generelle reduktionskrav, der fastsættes til 30 %, skal dog fortsat beregnes i forhold til bedste staldsystem og normtal fra 2005/06. Egentlig er der ikke tale om, at reduktionskravet er 30 % af emissionen i 2005/06, men at emissionen skal ned på et niveau svarende til 70 % af emissionen i 2005/06. Når N-udskillelsen stiger, som følge af stigende ydelse, og emissionen beregnes som en fast procentdel af N-udskillelsen, betyder kravet om at reducere emissionen til et niveau der svarer til 70 % af emissionen i 2005/06, at emissionskravet reelt bliver stigende og over 30 % for malkekøer. Svingninger i udskillelsen på grund af ovennævnte naturgivne årsager, vil ligeledes give varierende reduktionskrav fra år til år.

Det må derfor være et krav, at for malkekøer, hvor der ikke sker et fald i emissionen, bør reduktionskrav, reduktionsberegninger og vilkår tage udgangspunkt i samme års normtal.

Ændring af beregningsmetode for N-emission:

En del af ovenstående problem løses, hvis beregningen af N-emissionen i Husdyrgodkendelsesloven, blev beregnet efter TAN-princippet. (TAN-princippet beregner emissionen på basis af den fraktion der kan fordampe, nemlig N i urin, TAN= Total ammonium N.)

En beregning baseret på TAN vil også løse et problem, som opstår som følge af kravet om at reduktionskravet beregnes på basis af normtal 2005/06, mens reduktionen skal beregnes på basis af nyeste normtal. Det betyder nemlig, at virkningen af teknologien: "reduceret proteinmængde", ikke kan beregnes i det nuværende system. Årsagen er at effekten af tiltaget beregnes ud fra et faktisk forhold mellem organisk N og ammonium-N i malkekøernes gødningsudskillelse. Dette forhold ændres fra år til år ved en stigende ydelse, eller ved variationer i proteinniveau og foderudnyttelse. Der skal derfor ske en løbende ændring af vejledningen for beregning af teknologiens virkning, og der skal ske en omprogrammering af IT-systemet hvert år.

Malkekøer med samme proteinniveau pr. FE og samme foderudnyttelse har ikke en stigning i udskillelsen af ammonium-N ved stigende ydelse, kun en stigning i mængden af organisk N. Sidstnævnte fordampes ikke. En beregning for malkekøer, baseret på TAN i Husdyrgodkendelsesloven, vil derfor vise, at der ikke bliver et øget reduktionskrav ved stigende ydelse.

Fulde stalde ved stigende mælkeydelse

En beregning af emissionen baseret på TAN, vil som nævnt vise, at malkekøer ikke stiger i N-emission ved stigende ydelse. Det betyder, at med hensyn til N-emission, er der ingen begrundelse for ikke at tillade fulde stalde uanset ydelse. Med hensyn til øget udskillelse af organisk N og fosfor, tager harmonikravene hånd om disse. For øvrige påvirkninger af

det omgivne miljø (lugt, støj, lys, transport mm.) er der ikke ændringer eller kun ubetydelige påvirkninger.

Det er på den baggrund ikke rimeligt, at kvægbrugeren skal gætte sig til sin fremtidige ydelse ved en godkendelse, og der er ingen miljømæssig begrundelse for ikke at kunne producere med uændret koantal uanset ydelsesniveau.

Landbrug & Fødevarer forventer omtalte problemstillinger samt tilsvarende problemstillinger for andre husdyrarter håndteres i forbindelse revision af selve husdyrgodkendelsesloven inden udgangen af 2010, hvor fokus er forslag til yderligere at forenkle, forbedre og sammentænke husdyrgodkendelsesloven.

Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning (Fladekilder)

Ammoniakpåvirkningen fra Fladekilder ved udbringning af husdyrgødning, skal, som den nuværende lovgivning er udformet, ikke indregnes i ammoniakdepositionen på naturområder. En række kommuner medtager i dag beregninger af totalbelastningen med kvælstof på naturarealer, hvor de med en tilpasset model efter eget valg sjusser sig til en beregnet belastning fra udbringningsarealerne. Det er klart i forarbejderne til den gældende lov angivet, at det generelle krav om ammoniakreduktion tager højde for den belastning, der måtte komme fra fladekilden. Ammoniakfordampningen fra fladekilder indgår derfor ikke i de beregninger der foretages i IT ansøgningssystemet. Derfor er der behov for, at det præciseres i lovgivningen, at ammoniakfordampning fra Fladekilder ikke skal indgå i beregningerne af ammoniakdeposition på naturarealer.

Revurdering af miljøgodkendelse

Revurdering af miljøgodkendelser er ikke omtalt i udkastet, men den betydelige skærpeelse, som der er lagt op til med hensyn til ammoniakreguleringen i forhold til naturtyper omfattet af § 7, stk. 1. Landbrug & Fødevarer er af den opfattelse, at § 7 stk. 1 ikke finder anvendelse i forbindelse med revurderinger, idet dette ellers vil være af ekspropriationslignende karakter. Dette bør synliggøres i bemærkningerne, hvor det ønskes anført, at den betydelige skærpeelse af ammoniakreguleringen som følge af lovens § 21 i forhold til naturtyper omfattet af § 7, stk. 1 ikke skal være gældende i revurderingssager. I disse sager skal alene tages hensyn til hvilke bedste tilgængelige teknologier, det er teknisk muligt og proportionalt at indføre i eksisterende anlæg.

Undtagelser for det generelle ammoniakkrav for visse produktioner.

I henhold til Aftalen om Grøn Vækst (bilag 4) skal det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbrug skærpes til 30 pct. i 2011. Der vil dog i henhold til aftalen stadig være undtagelser fra det generelle ammoniakkrav for fx udegående husdyr og økologiske husdyr, husdyr på dybstrøelse, fjerkræ og smågrise.

I Bemærkninger til lovforslaget (1.1.1) er det nu anført, at undtagelsesbestemmelserne skal evalueres i forbindelse med at det nye skærpede ammoniakkrav, som træder i kraft 1. januar 2011. Derved skabes der usikkerhed om de undtagelsesbestemmelser, som er aftalt i Grøn Vækst, hvilket ikke er acceptabelt.

Forholdet til EU retten

I Grøn Vækst og i indledningen til lovforslaget står der, at planen indeholder nye initiativer på miljøområdet, som sikrer, at Danmark lever op til sine forpligtigelser i vandrammedirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet.

Under forholdet til EU-retten, de almindelige bemærkninger pkt. 7, står der, at lovforslaget understøtter fuglebeskyttelses- og habitatdirektivet.

Under lovens økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, pkt. 4.1, står, at kravet om maksimal totalbelastning for ammoniak skal ses i forhold til, at kommunerne alternativt skal regulere ammoniakbelastningen fra husdyrbrugene på baggrund af 246 delplaner for Natura-2000 områderne.

De specifikke bemærkninger om de nye grænser for ammoniakbelastning, pkt. 7, afsluttes med, at hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil skade et Natura 2000 område, skal kommunen meddele afslag.

Lovforslaget synes udformet på et løst og tvetydigt grundlag i forhold til habitatforpligtigelserne. Med lovforslaget får vi 4 regelsæt: De nye krav i lovforslaget, de 246 delplaner, der formentlig skal iagttages, habitatbekendtgørelsen samt habitatdirektivet i almindelighed.

Lovforslaget bør mere klart angive, hvorledes reglerne vil skulle være gældende i forhold til habitatforpligtigelserne i almindelighed og de kommende naturplaner.

Kommunernes mulighed for at meddele afslag på en ansøgning

Af lovbemærkningerne fremgår, at kommunerne undtagelsesvis kan meddele afslag på en ansøgning, hvis en nærmere konsekvensvurdering viser, at det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil skade et Natura2000 område.

Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på at denne mulighed kun bør kunne udnyttes i ganske få tilfælde og i absolut særtilfælde.

For at undgå misforståelser og at enkelte kommuner vil anvende denne åbning til at udvikle et skærpet administrationsgrundlag er det Landbrug & Fødevarers opfattelse, at kompetencen for at meddele et sådan afslag overdrages til et Miljøcenter efter indstilling fra en kommune.

Landbrug & Fødevarer gør desuden opmærksom på, at sætningen er formuleret for kategorisk. Det skal præciseres, at vurderingen skal foretages i forhold til udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Sætningen synes også at være formuleret mere kategorisk end præmisserne i Waddenzee-dommen. Heraf fremgår det, alle aspekter skal identificeres før godkendelse heraf under hensyn til den bedste videnskabelige viden på området. De kompetente nationale myndigheder giver kun tilladelse til en aktivitet på betingelse af, at de, ud fra konklusionen på vurderingen af denne aktivitets virkninger på den omhandlede lokalitet under hensyn til bevaringsmålsætningen for denne, har opnået vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger for den pågældende lokalitets integritet. Det forholder sig således, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Det foreslås, at der til sætningen tilføjes samme tekst, som er citeret nedenstående fra godkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 5. Herved sikres det, at det er den til enhver tid gældende forståelse af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, der skal lægges til grund.

Af den nuværende godkendelsesbekendtgørelse § 11, stk. 5 fremgår, at kommunalbestyrelsen skal meddele afslag, hvis de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller de efter stk. 2 og bilag 4 fastsatte vilkår ikke kan forhindre skade på internationale naturbeskyttel-

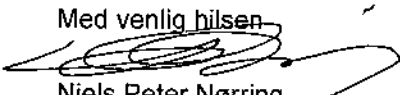

sesområder og beskyttede arter i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Det har vist sig u hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen ud fra en juridisk vurdering har været begrænset til de af bekendtgørelsen angivne muligheder for at stille vilkår.

Det bør sikres, at lovændringen ikke fastlåser kommende bekendtgørelser til samme principper for vilkårsfastlæggelse og krav om afslag.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderlig oplysning, og vi uddyber gerne vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Niels Peter Nørring
Direktør, Miljø og Energi